

Sygn. akt: I C 103/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2022 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska
Protokolant:	sekretarka Paulina Warchoł

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2022 r. w Giżycku na rozprawie

sprawy z powództwa J. Ł., L. Ł.

przeciwko A. P.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego A. P. na rzecz powodów J. Ł. i L. Ł. kwotę 20.599,18 zł (dwadzieścia tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych 18/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

-4.798,58 zł od dnia 1.01.2018 r. do dnia zapłaty

-15.800,60 zł od dnia 1.01.2019 r. do dnia zapłaty.

2. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.

3. Zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

4. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. M. K. kwotę 2.952 zł w tym Vat w wysokości 552 zł za reprezentowanie pozwanego wykonywane z urzędu.

SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska

Sygn. akt I C 103/21

UZASADNIENIE

Powodowie M. i J. małżonkowie Ł. domagali się zasądzenia na ich rzecz od pozwanego A. P. kwoty 36.446,65 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wymagalności poszczególnych kwot wskazanych w pozwie do dnia zapłaty – tytułem częściowego odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu. Nadto wnosili o zasądzenie na ich rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazali, iż przysługuje im spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w R. przy ul. (...). Twierdzili również, iż lokal ten zajmowany jest przez poprzedniego właściciela A. P.. Zaznaczyli też, iż A. P. korzysta z tego lokalu ponieważ Sąd Okręgowy w Olsztynie na mocy wyroku z dnia 20.02.2019 r. sygn.. akt IX Ca 1127/18 ustalił, iż lokatorom mieszkania tj. A. P. i jego konkubinie H. D. przysługuje prawo do lokalu socjalnego, zaś Gmina R. pomimo licznych wezwań

nie dostarczyła tego lokalu. H. D. wyprowadziła się z wymienionego lokalu zaś A. P. nadal je zajmuje mimo tego, że ostatecznie Gmina R. pismem z dnia 29.X.2019 r. złożyła mu ofertę najmu lokalu socjalnego. Na kwotę dochodzoną pozwem składa się kwota 8.278,64 zł tytułem kosztów poniesionych przez powodów związanych z utrzymaniem lokalu a także kwota 6.000 zł tytułem odstępnego – obie kwoty dotyczą okresu od 15.05.2017 r. do dnia 31.12.2017 r. Nadto na kwotę dochodzoną pozwem składa się kwota 10.068,01 zł tytułem opłat należnych Spółdzielni Mieszkaniowej i kwota 12.000 zł tytułem odstępnego – kwoty te dotyczą okresu od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

Powodowie wskazywali także, iż przez cały czas ponoszą koszty utrzymania mieszkania. Podnieśli nadto, iż ponieważ lokal jest zamieszkiwany - nie mogą go wynająć i w ten sposób czerpać z niego pożytków. Jako podstawę zgłoszonego roszczenia wskazali art. 224-225 k.c.

Pozwany A. P. nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie w całości. Jednocześnie wniósł o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że nie miał i nadal nie ma możliwości wyprowadzenia się ze spornego lokalu, gdyż zostanie bądź osobą bezdomną, bądź zamieszkującą w lokalu, który się do zamieszkiwania nie nadaje. Tym samym powództwo jest niezasadne w kontekście treści art. 5 k.c., zważywszy na trudną sytuację finansową i osobistą pozwanego. Dodał, że ostateczne podpisanie umowy najmu lokalu socjalnego wynikało jedynie wskutek podstępnego działania syna powodów, który przymusił pozwanego do podpisu owej umowy. Podniósł wreszcie zarzut przedawnienia roszczenia o zapłatę kosztów utrzymania lokalu, jaki mieli ponieść powodowie za okres od maja 2017 r. do grudnia 2017 r., a także zarzut przedawnienia roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z lokalu.

Sąd ustalił, co następuje:

Powodom przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w R. przy ulicy (...). Prawo to powodowie nabyli na licytacji komorniczej i na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Giżycku z dnia 17.X.2016 r. wydanego w sprawie I Co 548/14. Wyrokiem z dnia 20.02.2019 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie ustalił, że lokatorom opisanego powyżej lokalu mieszkalnego tj. A. P., jego konkubinie H. D. i jej dzieciom przysługuje prawo do lokalu socjalnego orzekając jednocześnie o wstrzymaniu wykonania obowiązku wydania lokalu do czasu złożenia przez Gminę R. oferty zawarcia umowy najmu.

/dowód: wyrok – k. 10-11,

postanowienie – k. 158/

Po wydaniu tego orzeczenia H. D. z dziećmi wyprowadziła się, zaś A. P. nie otrzymał od Gminy R. oferty zawarcia umowy najmu i nadal zamieszkiwał lokal należący do powodów. Wymieniony nie uiszczał czynszu na rzecz właściciela, a także nie ponosił kosztów utrzymania lokalu. Powodowie bezskutecznie zwracali się do Gminy o wskazanie byłemu właścicielowi lokalu socjalnego. Ostatecznie pismem z dnia 29.X.2019 r. Gmina zaoferowała A. P. lokal socjalny. Pomimo oferty złożonej A. P. do chwili obecnej nie opuścił on spornego lokalu mieszkalnego.

/dowód: oferta najmu lokalu – k. 18,

pismo pozwanego z dnia 21.10.2016 r. – k. 19/

Wysokość możliwego do uzyskania przez powodów czynszu najmu na wolnym rynku lokalu mieszkalnego w okresie objętym żądaniem pozwu, tj. od maja 2017 r. do grudnia 2018 r. wynosi 12.919,00 zł. Od miesiąca maja 2017 r. do grudnia 2017 r. miesięczny czynsz wynosił 639,81 zł, zaś od stycznia 2018 r. do grudnia 2018 r. – 650,05 zł.

Przy założeniu modelu hybrydowego, tj. łączenia najmu krótkoterminowego w sezonie turystycznym z najmem długoterminowym w pozostałym okresie roku, wysokość możliwego do uzyskania czynszu najmu na wolnym rynku wynosi 21.757,00 zł (za okres od maja 2017 r. do grudnia 2018 r.). W tym przypadku za okres od maja do września

uwzględnione zostały koszty opłat stałych związanych z utrzymaniem lokalu mieszkalnego wnoszone do Spółdzielni Mieszkaniowej.

(dowód: opinia biegłej J. K.-N. – k. 259-296,

opinia uzupełniająca J.K.-N. – k. 314-316, 336-336v)

Sąd zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie bezspornym było, iż pozwany zajmuje należący do powodów lokal mieszkalny nr (...) położony w R. przy ul. (...) – bez jakiegokolwiek tytułu prawnego. Wyrokiem z dnia 20 lutego 2019 r. r. Sąd Okręgowy w Olsztynie, sygn. akt IX Ca 1127/18 przyznał mu bowiem prawo do lokalu socjalnego, orzekając jednocześnie o wstrzymaniu wykonania obowiązku wydania lokalu do czasu złożenia przez Gminę R. oferty zawarcia umowy najmu. Z obowiązku tego Gmina wywiązała się z opóźnieniem i dopiero pismem z dnia 29.X.2019 r. zaoferowała A. P. zawarcie umowy najmu lokalu położonego w S. 14/7. Pomimo tego pozwany do chwili obecnej nie opuścił lokalu.

Z okoliczności przytoczonych w pozwie wynika, że powodowie wywodzą roszczenie z prawa własności i niemożliwości korzystania z nieruchomości, którą bezumownie włada pozwany. Wskazane fakty były w sprawie w całości bezsporne i niekwestionowane przez pozwanego. Niewątpliwie pozwany zajmuje sporny lokal w złej wierze, albowiem wie na podstawie całokształtu okoliczności, że nie przysługuje mu prawo własności. Pozwany podniósł zarzut z art. 5 k.c. a także zarzut przedawnienia dochodzonych roszczeń.

Zgodnie z treścią art. 224 § 2 k.c. i art. 225 k.c. właścicielowi przysługuje roszczenie o wynagrodzenie za korzystanie z jego rzeczy. Posiadacz jest zobowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z cudzej rzeczy bez względu na to, czy właściciel rzeczy, nie korzystając z niej, poniósł jakąkolwiek stratę i niezależnie od tego, czy posiadacz faktycznie korzystał z rzeczy, odnosząc korzyść wymierną. Roszczenie o zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości nie jest uzależnione od winy bezumownego posiadacza, lecz jedynie od jego złej wiary i opiera się na założeniu, że właściciel ma prawo do uzyskania od podmiotu władającego w złej wierze jego rzeczą wynagrodzenia, jakie uzyskałby, gdyby rzecz wynajął, wydzierżawił lub oddał do odpłatnego korzystania na podstawie innego stosunku prawnego. Wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości jest konsekwencją korzystania z nieruchomości bez zgody właściciela i stanowi formę rekompensaty za korzystanie z przysługującego właścicielowi prawa własności.

W przedmiotowej sprawie nie budzi wątpliwości, że roszczenie przysługuje powodom za okres od 15 maja 2017 r. do dnia opróżnienia lokalu, przy czym powodowie domagali się częściowego odszkodowania za okres od 15.05.2017 r. do 31.12.2018 r. Rozstrzygając kwestię związaną z wysokością czynszu, jaki powodowie mogliby otrzymać z tytułu najmu lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w R. Sąd dostrzegł wnioski płynące ze sporządzonej w sprawie opinii biegłego sądowego J.K.-N., która to opinia jest fachowa i rzetelna, zaś konkluzje w niej zawarte zostały należycie uzasadnione. Opinia ta po wniesieniu zarzutów przez pozwanego została należycie uzupełniona i ostatecznie, jak się zdaje została zaaprobowana przez strony. Zwłaszcza pozwany po otrzymaniu ostatniej opinii uzupełniającej w dniu 19.10.2021 r. nie kwestionował już zaoferowanych przez biegłą opinii. Należy w tym kontekście wskazać, że Sąd odrzucił wariant wysokości czynszu przy przyjęciu hipotetycznego modelu najmu w formie hybrydy, tj. łączenia najmu krótkoterminowego w sezonie letnim (4 miesiące od czerwca do września) z najmem długoterminowym (pozostałe miesiące). W tym kontekście bowiem powodowie podnosili, że walory lokalu mieszkalnego w postaci jego lokalizacji (sąsiedztwo z zabudową letniskową i jeziorem) uzasadniałyby oddanie lokalu w najem krótkoterminowy, i tym samym czerpanie z tego korzyści. Wysokość ta została ustalona na kwotę 21.757,00 zł. Przede wszystkim w sprawie nie zostało wykazane przez powodów, że istniała realna szansa na wynajęcie spornego lokalu w ramach najmu krótkoterminowego (wakacyjnego) w miesiącach letnich, zaś w pozostałym okresie jako najmu długotrwałego. W szczególności przy tym należy zwrócić uwagę na niedogodności związane z koniecznością obsługi turysty korzystającego z lokalu krótkoterminowo (kontakt, wprowadzenie do lokalu, sprzątnięcie), a także na trudności w znalezieniu osób, która chciałaby lokal na krótko wynająć na poszczególne doby. Nadto należy mieć również na uwadze konieczność uprzedniego wypowiedzenia umowy najmu zawartej na okres długotrwały, a następnie szukania nowego

najemcy po najmie krótkoterminowym. Wreszcie, samo położenie spornego lokalu, wbrew twierdzeniom powodów wyklucza przyjęcie hybrydowego modelu najmu lokalu. Niewątpliwie walory turystyczne miasta R. daleko odbiegają od walorów dużych miast turystycznych, takich jak G. czy S.. Bez wątplenia poziom atrakcyjności nadmorskich miast turystycznych jest zdecydowanie większy od zainteresowania miastem R..

Zaakcentowania wymaga przy tym, że utrata korzyści jawi się jako naturalna konsekwencja zwykłego związku przyczynowo-skutkowego, nie zaś jako efekt nadzwyczajnych zabiegów i zbiegów okoliczności. Tym samym stwierdzić należy, że utracona korzyść powodów w rozumieniu art. 361 k.c. powinna zostać ustalona na poziomie rynkowej stawki czynszu długoterminowego, jako obiektywnie możliwa (realna) korzyść do osiągnięcia przez powodów. Należne zatem powodom odszkodowanie obejmujące utracone korzyści z tytułu najmu długoterminowego powinno wynieść w okresie od 15.05.2017 r. do 31.12.2017 r. 4.798,58 zł. Kwota ta stanowi efekt wycień 7 miesięcy x 639,81 zł (vide: k. 277). Do tego należało uwzględnić kwotę 319,90 zł, albowiem żądanie pozwu dotyczy połowy miesiąca maja, a zatem z ustalonego czynszu za miesiąc maj należało uwzględnić połowę tej kwoty. Wysokość czynszu najmu według biegłej sądowej w 2017r. wynosiła 639,81 zł miesięcznie. Natomiast za okres od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r. należne powodom wynagrodzenie wynosi 7.800,60 zł, jako efekt wycień: 12 miesięcy x 650,05 zł (vide: k. 284). Wysokość czynszu najmu według biegłej sądowej w 2018r. wynosiła 650,05 zł miesięcznie (najem długoterminowy).

Wobec powyższego Sąd – mając na uwadze omówione wnioski biegłego sądowego - przyjął, iż wynagrodzenie należne powodom od pozwanego z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości stanowiącej przedmiot niniejszego postępowania opiewa na łączną kwotę 12.599,18 zł. Nie budziło wątpliwości Sądu, że powodom przysługiwałoby odszkodowanie w zakresie uiszczonych za osobę zajmującą lokal opłat eksploatacyjnych, gdyby powodowie roszczenie to udowodnili, a to co do jego wysokości. Obowiązek dowodowy w tym zakresie, zgodnie z art. 6 k.c., obciążał niewątpliwie powodów. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 maja 2012 r., w sprawie III CZP 12/12 (Lex) wyraził pogląd, że odszkodowanie może obejmować wskazane opłaty, jeśli stanowią one element szkody poniesionej przez właściciela mieszkania. Jak wskazał Sąd Najwyższy ocena zakresu szkody pozostającej w normalnym związku przyczynowym ze zdarzeniem stanowiącym źródło szkody powinna opierać się na porównaniu stanu majątku poszkodowanego istniejącego po wystąpieniu zdarzenia wyrządzającego szkodę, z możliwym stanem tego majątku w przypadku, gdyby zdarzenie to nie wystąpiło. Niewątpliwie zatem powodowie musieli wykazać, że doszło w omawianym zakresie do uszczuplenia ich majątku, tj. że ponieśli realnie opłaty eksploatacyjne. Z owych kosztów eksploatacyjnych (czynsz, media) Sąd uwzględnił wyłącznie kwotę 8.000 zł. Sąd miał przy tym na względzie treść analizy konta lokalu za okres od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r. (k. 32v), z którego wynika wpłata w kwocie 1.171,37 zł w dniu 13.07.2018 r., 2.000 zł w dniu 1.08.2018 r., 2.000 zł w dniu 3.09.2018 r., 2.000 zł w dniu 30.11.2018 r. oraz 828,63 zł w dniu 13.07.2018 r. Tylko takie wpłaty powodów odnotowano w okresie objętym żądaniem pozwu, tj. od 15.05.2017 r. do 31.12.2018 r. W pozostałym zakresie powodowie nie przedstawili dokumentów pozwalających na uznanie opłat eksploatacyjnych ponad w/w kwotę.

Z powyższych przyczyn, w pkt 1 sentencji wyroku w oparciu o art. 224 § 2 k.c. i art. 225 k.c. należało zasądzić od pozwanego na rzecz powodów tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z lokalu kwotę 20.599,18 zł jako sumę w/w omawianych kwot (wysokości czynszu możliwego do uzyskania i kosztów eksploatacyjnych w postaci mediów i czynszu). O odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., zasądzając odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z żądaniem powodów wobec braku sprzeciwu przez pozwanego co do ich biegu, z uwzględnieniem treści opinii biegłego sądowego oraz kwot wpłaconych przez powodów.

W ocenie Sądu, na gruncie niniejszej sprawy nie może być mowy o nadużyciu prawa podmiotowego poprzez żądanie zapłaty za bezumowne korzystanie z nieruchomości, bowiem zastosowanie tego przepisu jest wyłączone w odniesieniu do podmiotu, który sam narusza zasady współżycia społecznego. Unormowanie art. 5 k.c. ma charakter zupełnie wyjątkowy, znajduje zastosowanie w odniesieniu do przypadków szczególnych i nietypowych, w których nie istnieje inna możliwość obrony przed uprawnieniem, a uwzględnienie żądania prowadziłoby do poważnie niesprawiedliwych skutków (tak: wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 17.04.2019 r., II Ca 253/19, Lex nr 2694996). Należy jednocześnie podnieść, że domniemywa się, iż korzystający ze swego prawa czyni to w sposób zgodny z zasadami współżycia społecznego (ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa). Niewątpliwie powodowie, występując z

niniejszym roszczeniem, wykonują uprawnienia właściciela nieruchomości, pozwany zaś uporczywie i konsekwentnie korzysta z tej nieruchomości, nie uiszczając z tego tytułu żadnych opłat, tym samym sam bezsprzecznie narusza zasady współżycia społecznego. Nie sposób w żaden sposób uznać, że powodowie, którzy mają tytuł prawny do spornego lokalu i dochodzą swojego prawa nadużywają prawa i naruszają zasady współżycia społecznego. Pozwany nie może oczekiwać od powodów rezygnacji z przysługującego im prawa żądania zapłaty za bezumowne korzystanie z ich nieruchomości, w sytuacji gdy uporczywie nie opuszcza lokalu mieszkalnego, do którego nie ma żadnego tytułu prawnego i to wobec otrzymania propozycji od Gminy odnośnie zawarcia umowy najmu lokalu. Podkreślić należy, że powodowie nabyli sporny lokal (...) lat temu z przeznaczeniem na zamieszkiwanie tam bądź czerpanie pożytków z wynajmu lokalu. Tymczasem do chwili obecnej powodowie nie zamieszkali tam z uwagi na to, że pozwany nie opuszcza lokalu. Dodatkowo to na powodach ciąży obowiązek uiszczania kosztów utrzymania należącego do nich lokalu, w sytuacji gdy w istocie zajmuje go osoba, która w kosztach tych nie partycypuje (vide: zeznania świadka A. Ł.). W takiej sytuacji to działanie pozwanego jawi się jako nadużycie prawa, nie zaś działanie powodów, którzy konsekwentnie i w sposób całkowicie uzasadniony - zmagają się do realizacji przysługujących im praw.

Nie zasługiwał na uwzględnienie podnoszony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia. W niniejszej sprawie znajdzie zastosowanie roczny termin przedawnienia określony w art. 229 k.c., który biegnie do dnia zwrotu rzeczy i obejmuje roszczenia jeszcze nieprzedawnione, skracając ogólny termin przedawnienia do jednego roku od daty zwrotu rzeczy. Roczny termin przedawnienia roszczeń uzupełniających właściciela oraz roszczeń posiadacza o zwrot nakładów ma zastosowanie wyłącznie do sytuacji, w których doszło do zwrotu rzeczy właścicielowi. Nie ma zastosowania, gdy rzecz nie została właścicielowi zwrócona. Przytoczyć należy w tym kontekście tezę, którą Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela, zgodnie z którą: „Roszczenie o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z rzeczy, czy o zwrot pożytków nie jest roszczeniem o świadczenia okresowe i obejmuje cały czas, przez który posiadacz korzystał z rzeczy. Powstaje od chwili objęcia rzeczy w posiadanie przez posiadacza, a po powstaniu uzyskuje samodzielny byt prawny jako roszczenie o charakterze obligacyjnym i może być dochodzone niezależnie od roszczenia windykacyjnego. W konsekwencji rzeczne roszczenia przedawniają się na zasadach ogólnych, a ich bieg rozpoczyna się od chwili objęcia nieruchomości w posiadanie przez posiadacza i wraz z upływem czasu posiadania „przesuwa się do przodu”. Z kolei przewidziany w art. 229 KC roczny termin przedawnienia uzupełniających roszczeń właściciela przeciwko posiadaczowi, liczony od dnia zwrotu rzeczy, dotyczy wymienionych w nim roszczeń dochodzonych już po zwrocie rzeczy właścicielowi. Określa termin końcowy skutecznego dochodzenia tych roszczeń – najpóźniej w ciągu roku od dnia zwrotu rzeczy, nie zmieniając samej wymagalności roszczeń ani terminów przedawnienia przewidzianych w art. 118 KC. W okresie jednego roku, oznaczonym w art. 229 § 1 KC, właściciel może więc dochodzić wynagrodzenia za cały, nie przekraczający jednak lat dziesięciu (art. 118 zdanie drugie KC) czas korzystania z jego rzeczy przez posiadacza w złej wierze.” (vide: tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 27 sierpnia 2021 r., sygn. akt V ACa 360/21, L.). Z dniem 9 lipca 2018 roku doszło do zmiany regulacji prawnych w zakresie terminów przedawnienia poprzez ich skrócenie z mocy art. 1 ustawy z 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw. Jeżeli zmieniony termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie tej ustawy, a jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie tej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu (art. 5 ust. 2 tej ustawy). Z tych względów do terminów przedawnienia w tej sprawie należy stosować regulacje dotychczasowe, a więc termin dziesięcioletni, który nie upłynął przed wytoczeniem powództwa.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu, o czym orzeczono jak w pkt 2 sentencji wyroku. Marginalnie dostrzec należy, że wnioski dowodowe z pkt 6 i 7 odpowiedzi na pozew Sąd oddalił, albowiem nie miały one znaczenia na gruncie przedmiotowej sprawy.

O kosztach procesu Sąd orzekł jak w pkt 3 sentencji wyroku w oparciu o dyspozycję art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzone od pozwanego koszty składała się kwota 3.617 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez powodów w przedmiotowej sprawie. Sąd miał przy tym na

uwadze, że zgodnie z art. 108 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 2020, poz. 755) zwolnienie od kosztów sądowych nie zwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi.

Koszty nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej pozwanemu z urzędu przez adwokata ustanowionego przez Sąd, poniósł zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z 26.05.1982 r. Prawo o adwokaturze Skarb Państwa. Koszty te ustalono na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3.10.2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Stawka minimalna ustalona na podstawie § 8 pkt 5 rozporządzenia (tj. 2400 zł) została podwyższona o kwotę 552 zł tytułem podatku od towarów i usług na mocy § 4 ust. 3 rozporządzenia. W związku z powyższym należało orzec jak w pkt 4 sentencji wyroku.